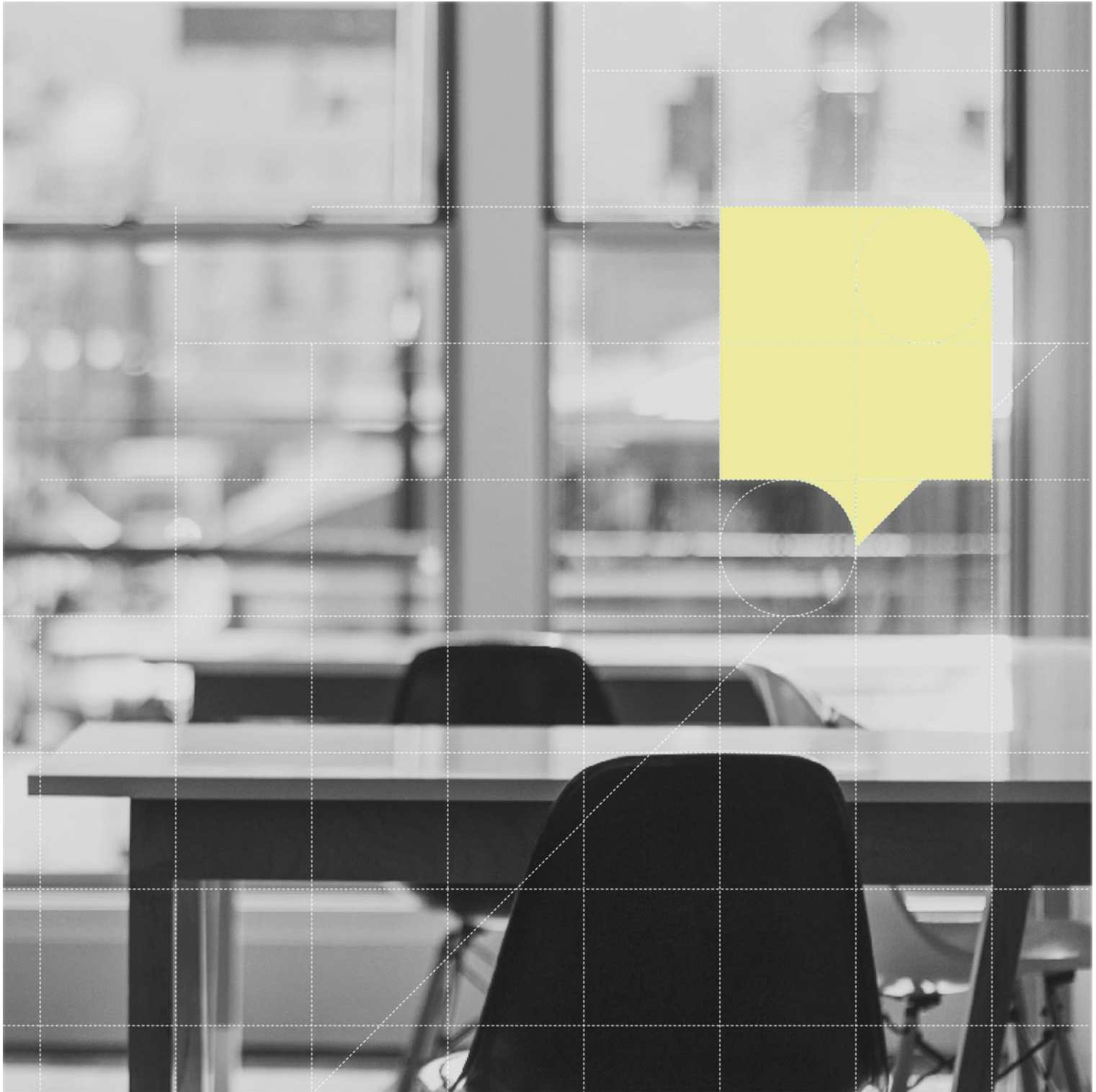

Regelrådets uttalelse

Om: **Høring av forslag til endringer i akvakulturregelverket**

Ansvarlig: **Fiskeridirektoratet**

Regelrådets konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Fiskeridirektoratet

Deres ref.:
20/7439

Vår ref.:
20/00290

Vår saksbehandler:
Merete Grøtt Grinde

Dato:
16.03.2021

Uttalelse

Om: **Høring av forslag til endringer i akvakulturregelverket**
Konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Fiskeridirektoratet har sendt på høring forslag til endring i akvakulturregelverket.

Regelrådet mener anbefaling av tiltak er godt begrunnet. For eksempel gjøres det rede for i hvilke situasjoner rømming av fisk oppstår, og det blir foreslått tiltak som skal forhindre rømming basert på denne kunnskapen.

Etter Regelrådets vurdering har imidlertid utredningen mangler i besvarelsen av de seks minimumsspørsmålene i utredningsinstruksen. Det er i liten grad utredet alternativer, berørt næringsliv er ikke beskrevet og Regelrådet kan ikke se at forutsetning for en vellykket gjennomføring er vurdert.

Regelrådet mener utvidelsen av virkeområdet tilsier en grundig begrunnelse og utredning. Det er vanskelig basert på høringsnotatet å få et klart bilde av hvor omfattende endringene er både for næringen og vare- og tjenesteprodusentene. Utredningen av virkningene kunne også vært grundigere. Det er derfor vanskelig å se om målene kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Sandra Riise
leder av Regelrådet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

1 Om forslaget som er sendt på høring

Fiskeridirektoratet har sendt på høring forslag til endringer i flere forskrifter som regulerer akvakulturnæringen. Hovedforslagene er:

- Utvidelse av det personelle virkeområdet i akvakulturdriftsforskriften til å gjelde vare- og tjenesteprodusenter.
- Nye krav for å hindre, oppdage og begrense rømming.
- Endring i krav ved bruk og utslipp av legemidler.
- Tilpasninger for havbruk til havs.

Forslaget som gjelder tilpasninger for havbruk til havs berører også andre næringer som fiske og skipsfart.

Direktoratet har også foreslått endringer i forskrift om reaksjoner, sanksjoner med mer ved overtredelse av akvakulturloven.

2 Regelrådets prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker vi gir uttalelser til. På denne bakgrunn prioriterer Regelrådet å uttale seg om et utvalg av saker.

Forslaget innebærer en utvidelse av virkeområdet til akvakulturdriftsforskriften til å omfatte vare- og tjenesteprodusenter til akvakulturnæringen. Det blir foreslått flere nye krav og plikter for både innehaver av akvakulturtillatelse og vare- og tjenesteprodusenter tilknyttet akvakultur. Det er også foreslått en sikkerhetssone rundt anlegg til havs som på sikt kan berøre andre næringer som fiske og skipsfart. Regelrådet har derfor valgt å uttale seg til denne høringen fordi forslaget innebærer nye krav og plikter for relativt mange virksomheter.

3 Regelrådets vurdering av utredningen av konsekvenser for næringslivet

Det følger av Regelrådets vedtekter § 2 første ledd at Regelrådet skal ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Rådet kan vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Som grunnlag for vurderingen nedenfor har Regelrådet særlig tatt utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksen kapittel 2. Det vil si punkt 2-1 Minimumskravene til utredning og punkt 2-2 Omfang og grundighet.

3.1. Kostnadsvirkninger og nyttevirkninger for næringslivet

I høringsnotatet er berørte næringer identifisert, men ikke beskrevet. Regelrådet mener direktoratet kunne gitt mer informasjon om vare- og tjenesteprodusentene som blir berørt av

forslaget. Direktoratet kunne for eksempel vurdert om det er mange små selskaper blant disse, og om selskapene er selvstendige eller del av større virksomheter. Dette kunne belyst hvilke kapasitet disse selskapene har til å håndtere nye administrative byrder.

Virkningene er overordnet beskrevet for hvert av hovedforslagene i høringsnotatet. Regelrådet mener direktoratet kunne gått noe lengre i utredningen av de positive og negative virkningene av forslaget. For eksempel skriver direktoratet at det vil bli kostnader forbundet med å telle antall fisk underveis i produksjonssyklusen. Disse kostnadene er ikke nærmere utredet, og det er ikke klart hvor mye dette vil utgjøre i praksis. Det samme gjelder for eksempel forbudet mot sleping av merder i sjø.

Det er vanskelig å få et godt inntrykk av hvor omfattende endringene er for vare- og tjenesteprodusentene. Regelrådet mener utvidelsen av virkeområdet tilsier en grundig begrunnelse og utredning. Det ville også gjort det lettere å få et inntrykk av omfanget av forslagene og hvilke kostnader det kan medføre for vare- og tjenesteprodusentene. Det burde blant annet vært utredet de administrative kostnadene forbundet med plikt til å føre driftsjournal.

Forslaget om sikkerhetssone rundt anlegg til havs berører mange næringer, blant annet fiske og skipsfart. Det finnes i dag ingen anlegg til havs, men forslaget kan få konsekvenser på sikt. Regelrådet mener direktoratet i større grad kunne utredet virkninger av dette forslaget.

3.2. Konkurransvirkninger for næringslivet

Regelrådet kan ikke se at konkurransvirkninger av forslaget er vurdert. Havbruksnæringen er en eksportrettet næring som konkurrerer i den internasjonale markedet. Kostnadsdrivende regulering vil kunne få betydning for næringens konkurransekraft. Utredningen av virkninger og kostnader er ikke tilstrekkelig til at Regelrådet kan gjøre en vurdering av forslagets virkninger på konkurransen.

3.3. Forenkling for næringslivet

Fiskeridirektoratet foreslår å gå bort i fra det detaljerte regelverket for utslipp av legemidler og gå over til et funksjonsbasert regelverk. Regelrådet mener funksjonsbasert regelverk kan være positivt hvis det legger til rette for at virksomhetene selv kan finne den mest hensiktsmessige løsningen for oppfylle målsetningene i regelverket.

3.4. Digitalisering

Regelrådet forstår det slik at blant annet innrapportering av rømt fisk i dag rapporteres til Fiskeridirektoratet, og at denne meldeplikten nå også skal gjelde vare- og tjenestenæringen. Regelrådet oppfordrer direktoratet til å legge opp til digitale og brukervennlige løsninger. Generelt bør ikke næringen måtte rapportere inn opplysninger mer enn en gang til myndighetene.

3.5. Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

Regelrådet kan ikke se at det er gjort en særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter i utredningen. Det kunne vært vurdert om nye krav til beredskapsplan og driftsjournal vil kunne bli uforholdsmessig dyrt for mindre virksomheter med begrenset administrativ kapasitet.

3.6. Alternative tiltak

Regelrådet mener alternativer i liten grad er utredet. Vi kan ikke se at det er vurdert alternativer i forhold til utvidelsen av virkeområdet, for eksempel om bare noen deler av vare- og tjenesteleverandørene bør inngå i virkeområdet til akvakulturdriftsforskriften. Slik vi leser forslaget vil for eksempel fôrleverandører bli omfattet av krav om beredskapsplan og driftsjournal, og vi stiller spørsmål til om nytten av dette forsvaret den administrative kostnaden. Vi kan heller ikke se at det er vurdert andre tiltak for å begrense rømming. Direktoratet kunne for eksempel vurdert funksjonsbasert regelverk også for bestemmelsene om rømming.

3.7. Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Regelrådet kan ikke se at det er vurdert forsetninger for en vellykket gjennomføring. Slik Regelrådet forstår det er det nå en del underleverandører og produsenter som vil få nye krav de må følge, og det kunne gjerne vært drøftet hvordan direktoratet tenker informasjon og veiledning skal bli gitt til denne gruppen.

3.8. Andre kommentarer til utredningen og gjennomføringen av høringen

Forslaget om sikkerhetssone rundt anlegg til havs kan på sikt påvirke andre næringer innen blant annet fiske, skipsfart, olje- og gass og vindkraft. Fiskeridirektoratet ber eksplisitt høringsinstansene om innspill om hvilken betydning forslaget om sikkerhetssone vi få. I den sammenheng stiller vi spørsmål til om alle berørte har blitt informert om dette forslaget.

4 Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Beskrivelsen av forslagets omfang og utredningen av virkninger er ikke dekkende nok til at Regelrådet kan vurdere om målene kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet. Regelrådet stiller spørsmål til om de administrative kostnadene ved at vare- og tjenesteleverandører får krav til beredskapsplan og driftsjournal kan være unødvendig høye i forhold til nytten ved disse forslagene.